

Vi kunne bygge broer i stedet for mure

- af Thyge Christensen, forfatter, medlem af GtU's Emmaus-arbejdsgruppe, aktiv omkring Vestafrika, især Burkina Faso.

Det generelle billede i medierne er, at et helt uoverskueligt antal afrikanere ønsker at udvandre til Europa. Og hvis vi ikke forhindrer det, vil det ødelægge vores samfund. Da ingen synes at have udarbejdet realistiske scenarier, vil jeg prøve at sammenligne situationen med noget, vi kender til. Engang var Danmark et udpræget udvandringsland. Set i forhold til den tids indbyggertal var vi kun overgået af Irland, Norge og Sverige. Det var op til ca. 1920, da det endnu var relevant at skrive en hjemstavnsang, der startede således: ”For en fremmed barsk og fattigt/er vort land, men rigt på minder...”

En stor forskel på dengang og nu er, at der i vore dage ikke er et område, man legalt kan udvandre til. Derfor tvinges mange ud på farefulde rejser i overfyldte både og er afhængige af såkaldte menneskesmuglere. De billeder, vi ser, bekræfter som hovedregel forestillingen om bølger af fattige, der har fået udvasket de individuelle træk. Den slags kendes alt for godt som optakt til initiativer, der er lige så kyniske som menneskesmuglerne. I krigsreportager er fjendens træk næsten altid uden nuancer.

Det bidrager til billedet, at disse udvandreres valg ofte fremstilles som irrationelt og byggende på manglende viden. Det er næppe tilfældet i disse smartphone-tider. Selv i dette rædselsår med massedrukninger i Middelhavet er 97,5 % af dem, der er kommet af sted mod Italiens kyster, nået frem – ifølge den internationale migrationsorganisation IOM. Det er en helt anden ”fornuftig” kalkule end dengang, vore forfædre søgte mod Klondyke i det berømte goldrush. Da nåede ca. 1/3 af 100.000 frem. Vi ved dog ikke, hvor mange der vendte om – og hvor mange der omkom.

Danmark var altså et fattigt udvandringsland, beliggende i en barsk klimatiske region i Nordeuropa. Og udrejse kunne foretages inden for legale og rimeligt velorganiserede rammer. I den situation traf cirka 15 % af befolkningen det valg i løbet af et halvt århundrede – inklusive dem, der blev sendt af sted af myndighederne, fordi de lå samfundet til last som forbrydere eller fattige.

Kan vi derudfra gætte på, hvor mange unge afrikanere, der de næste 50 år vil sætte kursen mod Europa? Næppe, men vi kan da lege lidt med tallene. Hvis nu ca. 15 % af afrikanerne begiver sig ud på den farefulde færd, så er der tale om ca. 200 mio. over 50 år – altså ca. 4 mio. om året. Det er ca. 0,8 % af EU's befolkning – men naturligvis et meget stort antal nye medborgere at håndtere hvert år. Det er heldigvis urealistisk, for udvandringen er ikke ligeligt fordelt i Afrika – som den heller ikke var i datidens europæiske lande. Langt de fleste afrikanske immigranter kommer fra ganske få lande, de fleste af disse lande ramt af konflikter. Fra de fleste afrikanske lande er der ikke en stor emigration til Europa. Også deres hjemstavnsange kunne indeholde ordene ”rigt på minder”. Desuden er Afrikas økonomi generelt på vej fremad. Cirka en tredjedel af alle afrikanere tilhører i dag middelklassen. Der er ingen grund til at tro, at mængden af afrikanske indvandrere fremover vil eksplodere, hvis vi organiserer mulighed for en mindre risikabel og mere værdig rejse. Det er også værd at bemærke, at langt de fleste afrikanske udvandrere er unge, initiativrige og modige. Og at det sandsynlige antal europæere med afrikansk baggrund i fremtidens Europa måske svarer nogenlunde til den udfordring, vi står overfor, fordi europæiske kvinder får langt under 2 børn i gennemsnit, og den europæiske gennemsnitsalder stiger.

Jeg foretager denne usikre analyse, fordi jeg tror, at indvandringen fra Afrika til Europa bliver på et højere niveau, end vi tidligere har kendt - og at den ikke lader sig standse. Men ikke mindst for at slå fast, at den ikke bliver på et niveau, der ikke kan håndteres. Medmindre vi ser bort fra, at de er mennesker som vi – med det samme behov for både sikkerhed og værdighed. Med nuancerede karaktertræk. Hvis vi ødelægger billedet af dem som rationelt tænkende og almindeligt følende individer – og betragter dem som en truende bølge, der skyller ind over vore kyster, så skaber vi en stor frygt i os selv, i vore egne befolkninger. Det er primært denne frygt, der truer en vellykket integration af fremtidens indvandrere, ikke opgaven i sig selv. Og ikke mindre truer den frygt vores ret til at betragte os som kultursamfund, der bygger på humanisme.